

Geislingen, 13.04.47.

V. A.

hea ja pr. Rajamaa!

Sain Teie kirja märtsi lõpul, mis väga suureks üllatuseks oli. Nii apaatseks on see põgeniku elu siin teinud, et ühtki tulevat Rootsi pole viitsinud veel üles otsida.

Siurim Länu kirja eest, samuti palju Länu paki eest mida veel kätte saamid ei ole, kuid niipea ka veel ei oota. Mõni abikaasa sugulased saavad sageli Rootsi pakke, kuid keskmine päralejõudmise aeg on 2 kuud, mõned tulevad ka kaheks.

Mina oma perega elan juba ühe aasta varjulikul Geislingenis, kuid varemalt oli raskesti küllalt. Siia ajal töötasin ühes lihtsas väikeses masinavabrikus; taheti

kui endist aviomehaaniku saata
soomusautode vabrikusse, kuid
otsisin rapoolituna töö. Oppisin
rauaerialises ühes metallipuurmasi-
nate ja saemasinate valmistamise
vabrikus ja pärast õpetasin
tseche ja prantsuse sõjavange
pinnide peal töötama. Asukohtas
oli Tepitz-Schönau, linn Aussigi
lähedal Sudetimaal. Elamine
laagris umbes 150 inimese ühes teat-
saalis koos (nendes pooled lapsed)
ilma loomuliku valgusest.

7. mail 1945 oli idarinne juba
13 km. kaugusel linnast ja kuna
ronge kasutada ei saanud hakk-
sime öhtul kell 9 jala põgenema.

Sain ühe kahepäädaga käru, sinna
panime siis riide ja söögikraami
riipalju peale kui mahutus, kuid
mis selles jätkus minu suurele
perle (11 inimese, seal hulgas 7 last;
sest naise öde 3 lapsega ja naise ema
on ka kaasas). Põgenemine oli kui

muinasjutt, kaks nädalat ööbisi
lageda taeva all te veele, kus
parajasti öhtu pimedus kätte
jõudis. Korra oli tunne, nagu
oleksime sisse jäänud kuid
oline õnneks siiski ameerika
tsoonis. Põgenemisel saime te
oma laagri kooliõpetaja pere-
konnaga kokku ja otsustasime
mitte enam lahku minna, kuid
nemad kaotasid te peal siiski
vanaema, kes põgenemise raokus-
tele ei suutnud vastu panna.

Põgenemise lõppkohaks oli Bamberg
ja seal saadeti laagrist linna
haiglasse, sest seedimine oli niivõrd
konnast ära ja suured kõhuvalud
mii ei sooja pudeliga ka pealt
naha ära põletasin, seal haigla
kaalu peal kaalusin 55 kilo.

Kilget rahvusgrupi võimeke ette-
panekul organiseerisin seal laagri
alaskooli ja I-ii gümnaasiumi klassi
ja olin selle juhatajaks, kuni

Geislingeni tulekuni.

Geislingenis kavatsesin tööstuskooli organiseerida, kuid UNRRA poolt töövahendite hankimiseks kaasabi ei saanud, ilma UNRRA abita aga sarnast ettevõtet ette võtta ei olnud võimalik, siis jäi see ettevõtte Geislingenis ära. Organiseerisin siin siis kaunis laiaulatusliku autokooli, kus õpilaste arv alul oli 400 ja 500 vahel ja et siin tiistel aladel teotahetlasi tegelingskeid külluses, siis niipea kui ülikoolid oma unsed avasid, kasutasin kohe võimalust, et unnenemud teadmisi uuesti üles soojendada.

Geislingenis on korteri olud head, minu perel on kasutada 2 väikest tuba ja naise ööl 1 tuba ja see on terve maja alumine kord. Ülemisel korral elab prof. Weinbergi perekond (ta ise suri käesoleval talvel) ja veel

üks väike perekond.

Mid all on oma ette võrk ja vannituba gaasi ahjuga, kuid gaasi norm on väga väike, ega jätku normaalseks söögi tegemiseks rääkimata vanni tarvitamisest.

Käime siis saunas, mil on siin eestlaste ühisettevõtteks ehitatud ka korralik vihu saun.

Semestri vahetajadel elan geistlingenis perekonna juures ja töotan siin projektide kallal kuna õppetgevuse ajal elan Cannstattis, üliõpilaste jaoks korraldatud ühiselamus ja käin igal nädalal peret vaatamas. Sõidu peale sellaks kulub 2 tundi ja kumpile maksab 15 RM. Erit on ju küll kaunis napp ja ühekülgne, nii et alati täiepinguga töötada ei jaksa, kuid kuidagi tuleb ikka läbi (kõige enam annab küll tunda suhkru ja rasvainete puudus), nii et veel kord palju tänu peaks olema, kuid edaspidi väga

kulutada süüsi ei maha, küll
ajame ikka läbi ka. Saaksin
ma siin tunida, siis oleks ju
tunduvalt kergem.

Oleksin Teile väga tänuks
kui Teil võimalus oleks seal
ülesotsida üht minu tuttavat
ins. Vasili Belokon, kes bestis
töötas Gustav Puksi piima-
masinate vabrikus Tartus ja
sakslaste ajal Tehnilise Järe-
valve Seltsi inspektorina Pärnus
ja minule tema aadressi saata.

Parimaid tervitusi,
minult ja abikaasalt!

Teie A. M. M.

PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUSEUM
FOND K38200

Estonian.

Mr.

Herman Rajamäe
Klubbacken 12 II
Mälarhöjden.

Sweden.

PEDAGOGIKA
ARHIIVMUSEUM
FOND K38200

Eestisch. M. Puust. (142) Geislingen/Steige/
D. P. Camp, III - 160
Kreis Göppingen
Württemberg,
Germany.
USA Zone.

Martin Puust ali Palde Tööstuskoali
juhataja. Tema vahendusel ongi abiga Tööstus-
nool lastega põgeneda Saksamaale. (M.P. ali
omal ajal hoiduse saanud Saksamaa riies üli-
voolis!).
Helmut Rejamaa